

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ Σ.Ε.Π.Α.Κ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΓΙΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ

Ο κλάδος των κατασκευών απετέλεσε ακρογωνιαίο λίθο της ελληνικής οικονομίας και την ατμομηχανή της ανάπτυξης της χώρας. Η κατακόρυφη πτώση του κατά τη διάρκεια της κρίσης συμπαρασύρει το σύνολο της ελληνικής οικονομίας και κοινωνίας. Απαιτούνται άμεσα μέτρα που θα εκσυγχρονίσουν τον κλάδο και θα τον βοηθήσουν να δραστηριοποιηθεί με νέο ρόλο στο νέο κοινωνικό και οικονομικό περιβάλλον, που αναμένεται να διαμορφωθεί τα αμέσως επόμενα χρόνια. Οι σχετικές προτάσεις του Συνδέσμου Επιχειρήσεων για την Ανάπτυξη και Ποιότητα των Κατασκευών (ΣΕΠΑΚ) που έχουν διατυπωθεί από τη σχετική μελέτη που ανετέθη στο ΙΟΒΕ, από τις Ομάδες Εργασίας του ΣΕΠΑΚ και από τις εισηγήσεις στο 1^ο Συνέδριο Κατασκευών, είναι εν περιλήψει οι εξής:

1.

Πρόταση για τη δημιουργία ενιαίου επαγγελματικού φορέα των κατασκευών

Προτείνεται η δημιουργία ενός ενιαίου επαγγελματικού φορέα για την πρόοδο του κλάδου των κατασκευών (π.χ. Ένωση Κατασκευών Ελλάδος) που θα εκπροσωπεί όλους τους φορείς του χώρου και, με ισχυρή φωνή, θα συνομιλεί με την Πολιτεία, με στόχο την ανάπτυξη του κλάδου και την βελτίωση της ποιότητας των κατασκευών.

2.

Πρόταση για τη συγχώνευση εκσυγχρονισμό των Υπηρεσιών σε ένα Υπουργείο

Προτείνεται η θέσπιση ενός ενιαίου Υπουργείου Κατασκευών με συγχώνευση και εκσυγχρονισμό των Υπηρεσιών των σχετικών με τις κατασκευές οι οποίες βρίσκονται σήμερα διεσπαρμένες στα διάφορα Υπουργεία (Περιβάλλοντος, Ενέργειας, Μεταφορών, Ανάπτυξης, κλπ.). Το Υπουργείο πρέπει με αναπτυξιακή νοοτροπία να συγκεντρώνει όλες τις αρμοδιότητες που έχουν σχέση με τον κλάδο των κατασκευών και να διευκολύνει όλες τις σχετικές διαδικασίες.

3.

Προτάσεις για την άμεση ανάκαμψη της βιομηχανίας των κατασκευών

Προτείνονται τα εξής διαδικαστικά και φορολογικά μέτρα:

3.1. Μείωση, απλοποίηση και σταθεροποίηση του φορολογικού πλαισίου, με εφαρμογή μέτρων όπως:

3.1.1 κατάργηση του «Συμπληρωματικού ΕΝΦΙΑ»,

- 3.1.2 μείωση του ΕΝΦΙΑ και εφαρμογή του χωρίς εξαιρέσεις, με ενιαία αντιμετώπιση όλων των ακινήτων
- 3.1.3 μείωση του συντελεστή ΦΠΑ στο 13% για αγορές ακινήτων,
- 3.1.4 μείωση επιβαρύνσεων στα επαγγελματικά ακίνητα, για την διευκόλυνση των δράσεων του ιδιωτικού τομέα και
- 3.1.5 ανά διετία, επικαιροποίηση των αντικειμενικών αξιών, που πρέπει να προσδιορίζονται με τέτοιο τρόπο ώστε να ταυτιστούν το ταχύτερο με τις εμπορικές.

3.2. Επιτάχυνση στην απονομή δικαιοσύνης, ειδικά όλων των θεμάτων που έχουν σχέση με τις κατασκευές και τα ακίνητα, με στόχο την εμπέδωση κλίματος ασφάλειας για τους εγχώριους και ξένους επενδυτές.

3.3. Δημιουργία Κέντρων Εξυπηρέτησης Επιχειρήσεων, τα οποία θα λειτουργούν με δύο ρόλους:

- 3.3.1 ως σημεία πληροφόρησης και ενημέρωσης, δηλαδή ως Κέντρα Εξυπηρέτησης Επιχειρήσεων τα οποία, θα πρέπει να διευκολύνουν και να παρέχουν κάθε σχετική πληροφόρηση στις επιχειρήσεις και στους επενδυτές και
- 3.3.2 ως “one stop shops”, δηλαδή ως σημεία επαφής με το Δημόσιο για κάθε συναλλαγή του επιχειρηματία που δραστηριοποιείται ή επενδύει στην χώρα (ίδρυση, αδειοδότηση, λύση της επιχείρησης καθώς και για όλες τις επιμέρους διαδικασίες) με καθιέρωση διαδικασίας υπηρεσιακής αναζήτησης όσων δικαιολογητικών μπορούν να εκδοθούν από κρατικές υπηρεσίες.

3.4. Αξιοποίηση χρηματοδοτικών εργαλείων και κινήτρων που αφορούν:

- 3.4.1. την επιτάχυνση της εκπόνησης και εφαρμογής ολοκληρωμένων προγραμμάτων όπως τα Σχέδια Ολοκληρωμένης Αστικής Ανάπτυξης (ΣΟΑΠ),
- 3.4.2. προγράμματα για τη διάθεση χαμηλότοκων ή και άτοκων στεγαστικών δανείων για κατασκευή ή ανακατασκευή για το υφιστάμενο κτιριακό απόθεμα ή μόνο σε συγκεκριμένες περιοχές με στόχο την αισθητική και στατική τους αναβάθμιση, παράλληλα με την ενεργειακή τους αναβάθμιση με στόχο την εξοικονόμηση ενέργειας και
- 3.4.3. προγράμματα ενίσχυσης πρώτης κατοικίας (δάνεια, κ.ά)

3.5. Εκμετάλλευση εργαλείων και πόρων που παρέχουν οι Ευρωπαϊκοί θεσμοί για την ανάπτυξη των οικονομικά βιώσιμων επιχειρήσεων και τη δημιουργία θέσεων εργασίας,

3.6. Έγκαιρη έγκριση του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων με μακροχρόνιο κυρίως προγραμματισμό έργων και δαπανών.

3.7. Άμεση εξόφληση των οφειλών του Δημοσίου προς τους αναδόχους των έργων και τους προμηθευτές υλικών, καθώς και επιστροφή των αχρεωστήτως παρακρατηθέντων φόρων, ΦΠΑ κλπ.

3.8. Ολοκλήρωση της διαδικασίας των απαλλοτριώσεων ως προϋπόθεση δημοπράτησης δημοσίου έργου.

3.9. Υποστήριξη της δραστηριότητας των τεχνικών επιχειρήσεων στις δράσεις τους στο εξωτερικό και της εξαγωγικής δραστηριότητας των βιομηχανιών δομικών υλικών.

3.10. Επιδότηση μέσω προγραμμάτων στις βιομηχανίες για τη βελτίωση της ποιότητας και την πιστοποίηση των δομικών προϊόντων τους.

3.11. Έκδοση φορολογικής ενημερότητας χωρίς παρακράτηση και απόδοση στο Δημόσιο χρεών που έχουν ήδη ρυθμιστεί και εξοφλούνται κανονικά. Έτσι, ο φορολογούμενος επιχειρηματίας θα μπορεί να αναπτύξει τις δράσεις του, ώστε να έχει κέρδη και να μπορεί να εξοφλήσει τα χρέη του. Με τη σημερινή διαδικασία της παρακράτησης, ο φορολογούμενος επιχειρηματίας χάνει κάθε δυνατότητα επένδυσης στην επιχείρησή του και καταδικάζεται σε πτώχευση.

3.12. Ρύθμιση των φορολογικών ζητημάτων και εκκρεμοτήτων με ενιαίους κανόνες χωρίς την μεσολάβηση του εφόρου.

3.13. Διευκόλυνση χρηματοδότησης-αναχρηματοδότησης των επιχειρήσεων που χαρακτηρίζονται βιώσιμες και χαλάρωση των οικονομικών μέτρων για εισαγωγή υλικών.

4.

Προτάσεις για την απλοποίηση της πολεοδομικής νομοθεσίας και των αδειοδοτήσεων και για την αναβάθμιση των αστικών υποδομών και κτιρίων

4.1. Προτείνεται η αντικατάσταση του συντελεστή δόμησης από τον συντελεστή όγκου. Με βάση τον συντελεστή όγκου, ο αρχιτέκτων θα ορίζει το στερεό εντός του οποίου θα οργανώνει όλα τα στοιχεία του κτιρίου (κλειστούς χώρους, ημιυπαίθριους, αίθρια, εξώστες, κύριας και δευτερεύουσας χρήσης) χωρίς περιορισμούς, με την προϋπόθεση ότι θα τηρούνται οι γενικές προδιαγραφές του κτιριοδομικού κανονισμού, οι άλλοι περιορισμοί που ενδεχομένως θα ισχύουν σε κάθε περιοχή και που θα προκύπτουν από τις μελέτες αστικού σχεδιασμού αλλά και οι κατά είδος κτιρίου ειδικοί περιορισμοί. Η υπόγεια δόμηση προτείνεται να είναι ελεύθερη εντός των ορίων του οικοπέδου, εφ' όσον τηρούνται οι προδιαγραφές του κτιριοδομικού κανονισμού και εφ' όσον δεν τίθενται ειδικοί περιβαλλοντικοί περιορισμοί από τη μελέτη αστικού σχεδιασμού.

4.2. Πρέπει να γίνουν το ταχύτερο σοβαρές μελέτες αστικού σχεδιασμού (κατά προτίμηση με διαδικασία αρχιτεκτονικού διαγωνισμού) τόσο για τον ανασχεδιασμό υφισταμένων περιοχών που παρουσιάζουν σημαντικά προβλήματα ανανέωσης του αστικού ιστού, όσο και, κυρίως, για τον σχεδιασμό κάθε νέας περιοχής που εντάσσεται στο σχέδιο. Από τις μελέτες αυτές θα προκύπτουν οι επιτρεπόμενοι συντελεστές όγκου και το σύστημα των ειδικών περιορισμών που θα εφαρμόζονται στα οικόπεδα της κάθε περιοχής. Οι περιορισμοί αυτοί μπορεί να είναι κατά περίπτωση: είτε ο πλήρης προσδιορισμός του στερεού και οι ενδεχόμενοι

μορφολογικοί περιορισμοί σχετικά με την εικόνα του κτιρίου, είτε ο ορισμός του μέγιστου ύψους και των ορίων του κτίσματος από τα όμορα οικόπεδα και τον δρόμο, είτε ακόμη και η πλήρης ελευθερία στον μελετητή να ορίσει το σχήμα, το ύψος και τη θέση του στερεού όπως και τη μορφή του κτιρίου του, υπό τον όρον ότι δεν παραβιάζεται ο συνολικός επιτρεπόμενος όγκος του.

4.3. Προτείνεται η ενθάρρυνση και απλοποίηση της διαδικασίας ιδιωτικής πολεοδόμησης αλλά και η γενικότερη επιτάχυνση και απλοποίηση της διαδικασίας εκπόνησης χωροταξικών, ρυθμιστικών και πολεοδομικών σχεδίων του κράτους. Προτείνεται επίσης η προώθηση της έγκρισης των περιφερειακών χωροταξικών πλαισίων και διαμόρφωση ενός πλαισίου άμεσης εναρμόνισης του σχεδιασμού χρήσεων γης σε επίπεδο Δήμων (εγκεκριμένα Γενικά Πολεοδομικά Σχέδια) στα περιφερειακά χωροταξικά σχέδια. Με την προϋπόθεση της ύπαρξης όλων των προηγούμενων, θα μπορεί να ξεκινήσει σταδιακά και η κατάργηση της εκτός σχεδίου δόμησης.

4.4. Πρέπει να προχωρήσει σύντομα η απλοποίηση της διαδικασίας σύνταξης και ελέγχου πολεοδομικών σχεδίων, σχεδίων αστικού σχεδιασμού, έκδοσης οικοδομικών αδειών και ελέγχου των κατασκευών. Συγκεκριμένα, προτείνεται να οργανωθεί ανεξάρτητο σώμα ορκωτών ελεγκτών που θα είναι επιφορτισμένο με τον έλεγχο νομιμότητας των μελετών και των κατασκευών, δημοσίων και ιδιωτικών, και του οποίου τα μέλη θα έχουν καθήκοντα και υποχρεώσεις κρατικού λειτουργού (όπως π.χ. οι συμβολαιογράφοι ή οι ορκωτοί λογιστές). Επί πλέον, να μειωθούν τα στάδια ελέγχου σε τρία: (1-οικόπεδο και περιορισμοί του, 2-ολοκλήρωση μελέτης, 3-ολοκλήρωση κατασκευής)

4.5. Πρέπει να συσταθεί ένας και μόνο οργανισμός κεντρικού ελέγχου, ενημέρωσης και επίλυσης διαφορών ενδεχομένως ως Εθνικό Συμβούλιο Πολεοδομικής Νομοθεσίας και Αδειοδότησεων, απαλλαγμένος από τις επιπτώσεις των εκάστοτε μεταβολών των κυβερνήσεων, στον οποίο θα ενταχθούν και τα κατά τόπους πολεοδομικά γραφεία, τα οποία θα μετατραπούν σταδιακά σε κέντρα παροχής πληροφορίας και συμβουλών. Επί πλέον, πρέπει να αυτοματοποιηθεί πλήρως η διαδικασία καταγραφής δεδομένων, μελετών και στοιχείων ελέγχου, καθώς και να ολοκληρωθεί το Κτηματολόγιο. Είναι απαραίτητη η μεταφορά όλων των δεδομένων δόμησης, χρήσεων γης και θεσμικών γραμμών (δασικά, natura, αρχαιολογικοί χώροι, αιγιαλός κλπ.) σε ένα ηλεκτρονικό σύστημα, βασισμένο στο ψηφιακό υπόβαθρο του Κτηματολογίου, ώστε να δημιουργηθεί ένας και μόνο πλήρης ψηφιακός χάρτης για το σύνολο της χώρας.

4.6. Πρέπει να οριστεί θέση μόνιμου Γενικού Γραμματέα στο «Υπουργείο Κατασκευών», απαλλαγμένη από τις επιπτώσεις των εκάστοτε μεταβολών των κυβερνήσεων. Ο Γενικός Γραμματέας θα πρέπει να διαθέτει πολύχρονη εμπειρία στο χώρο των κατασκευών και πλήρη γνώση της νομοθεσίας. Οι υπηρεσίες του θα πρέπει να αξιολογούνται ανά διετία, ώστε να υπάρχει συνέχεια, σταθερότητα, βαθιά γνώση και εμπειρία στην έκδοση των αποφάσεων και των ελέγχων.

4.7. Πρέπει να εφαρμοστεί άμεσα η ηλεκτρονική ταυτότητα για όλα τα νέα κτίρια, η οποία πρέπει να περιλαμβάνει και τα ενεργειακά χαρακτηριστικά τους και η οποία πρέπει σταδιακά να επεκταθεί και στα υπάρχοντα κτίρια συνδεδεμένη με ένα αξιόπιστο ενεργειακό πιστοποιητικό με κοινό κόστος, ώστε να μη επιβαρυνθεί περαιτέρω η αγορά των ακινήτων. Το κόστος δε δημιουργίας της ηλεκτρονικής ταυτότητας ενός κτιρίου, καλό θα ήταν να εκπίπτει από τον ΕΝΦΙΑ.

4.8 Να δοθεί προτεραιότητα σε έργα αναβάθμισης του δημόσιου χώρου των πόλεων, ώστε να αναβαθμιστεί και η αξία των ακινήτων. Η αναβάθμιση του δημόσιου χώρου, κατ' αρχήν στα κέντρα των μεγάλων πόλεων, μπορεί να γίνει στο πλαίσιο ιδιωτικής ή δημόσιας πρωτοβουλίας κατά περίπτωση με γενικές αλλά και επί μέρους μελέτες ανάπλασης που οδηγούν σε βασικά έργα υποδομής και σε βελτιωτικές παρεμβάσεις, όπως πεζοδρομήσεις, αύξηση των υπογείων θέσεων parking, αύξηση του πρασίνου κ.α.

4.9 Να δοθεί προτεραιότητα σε έργα εκσυγχρονισμού ή αντικατάστασης των υπαρχόντων κτιρίων και ιδίως των αστικών πολυκατοικιών, με παροχή κινήτρων και αναθεώρηση του θεσμικού πλαισίου, είτε για τις επεμβάσεις που απαιτούνται για τον εκσυγχρονισμό τους (π.χ. στατική ενίσχυση, αντικατάσταση δικτύων, βελτίωση της ενεργειακής συμπεριφοράς, αισθητική αναβάθμιση, κ.α.) είτε για την αντικατάστασή τους με νέα, ενδεχομένως μεγαλύτερου ύψους και μικρότερης κάλυψης του εδάφους. Ο εκσυγχρονισμός ή η ριζική ανακατασκευή, ιδιαίτερα για κτίρια με ηλικία πέραν της πεντηκονταετίας είναι πλέον αναγκαίος, λόγω της δομικής διάβρωσης, των νέων αντισεισμικών κανονισμών και της ενεργειακής σπατάλης που προκαλούν. Οι επεμβάσεις αυτές μπορούν να γίνουν είτε με δημόσια επιδότηση είτε με προσέλκυση ιδιωτικών επενδυτικών κεφαλαίων ή με συνδυασμό τους και αφορούν τόσο στα ιδιωτικά όσο και στα δημόσια κτίρια.

4.10 Να δοθεί προτεραιότητα σε έργα βελτίωσης των υποδομών και στην απλοποίηση των διαδικασιών αδειοδότησης και χρηματοδότησης των κατασκευών που σχετίζονται με ιδιαίτερα παραγωγικούς κλάδους της οικονομίας, όπως ο τουρισμός, και με την προσέλκυση ιδιωτικών κεφαλαίων από το εξωτερικό. Αυτό σημαίνει την παροχή θεσμικών κινήτρων, είτε για ξενοδοχειακές υποδομές είτε για ανάπτυξη της εξοχικής κατοικίας και της ημιμόνιμης κατοικίας για ξένους και τη βελτίωση των υποδομών, συμπεριλαμβανομένων των οδικών δικτύων και των συγκοινωνιών, με στόχο τόσο την ανάπτυξη όσο και τη βελτίωση της ποιότητας ζωής.

5.

Προτάσεις για τον εκσυγχρονισμό και την τροποποίηση του υφιστάμενου θεσμικού πλαισίου παραγωγής τεχνικών έργων

5.1 Είναι αναγκαία η υποχρεωτική εφαρμογή Ευρωκωδικών, Τεχνικών Οδηγιών του ΤΕΕ και Πρότυπων Εθνικών Τεχνικών Προδιαγραφών και ο έλεγχος της εφαρμογής τους.

5.2 Η ποιότητα παραγωγής τεχνικών έργων εξαρτάται, σε μεγάλο βαθμό, από την ισχύ και εφαρμογή τεχνικών προδιαγραφών που ισχύουν σ' όλη την Ευρωπαϊκή Ένωση, στους παρακάτω τομείς στους οποίους πρέπει να βελτιωθεί η ισχύουσα σήμερα κατάσταση:

5.2.1 στην παραγωγή υλικών και συστημάτων δόμησης, με βάση τα Ευρωπαϊκά Πρότυπα EN,

5.2.2 στην εκπόνηση μελετών με βάση τα Ευρωπαϊκά Πρότυπα (EN1990-9 Eurocodes) και

5.2.3 στην κατασκευή έργων με βάση τεχνικές προδιαγραφές που διέπονται από τα Ευρωπαϊκά Πρότυπα EN.

5.3. Παρά το ότι στην Ελλάδα λειτουργεί για πολλά χρόνια ο αρμόδιος φορέας κοινοποίησης αυτών των οδηγιών (ΕΛΟΤ), κυριαρχούν απόλυτα οι συνθήκες αθέμιτου ανταγωνισμού. Οι προτάσεις μας για να βελτιωθούν οι συνθήκες παραγωγής έργων στην Ελλάδα είναι:

5.3.1 να ισχύσουν νέες, κοινές προδιαγραφές για τη σύνταξη μελετών των δημόσιων αλλά και των ιδιωτικών έργων,

5.3.2 να γίνουν όλα τα Ευρωπαϊκά Πρότυπα EN διαθέσιμα στους μηχανικούς σε χαμηλότερο κόστος και, εφόσον είναι εφικτό, να επιδοτούνται,

5.3.3 να συμπεριλαμβάνεται φάκελος όλων των πιστοποιημένων υλικών που θα χρησιμοποιηθούν στην κατασκευή, κατά την έκδοση της οικοδομικής άδειας,

5.3.4 να συνταχθεί άμεσα μητρώο μελετητών και κατασκευαστών ιδιωτικών έργων και να απαγορευτεί η δόμηση από άλλους φορείς,

5.3.5 να είναι υποχρεωτική η παροχή ασφάλισης καλής εκτέλεσης μελέτης και κατασκευής για τουλάχιστον 5 έτη,

5.3.6 να καθιερωθούν από το ΤΕΕ Πρότυπα και Κανονισμοί αντίστοιχοι με αυτά του εξωτερικού (AIA, RIBA, ASHRAE κ.α.),

5.3.7 να δημιουργηθεί ανεξάρτητη Αρχή Ελέγχου, όπως στις ευρωπαϊκές χώρες, με βάση τον Ευρωπαϊκό Κανονισμό 305, η οποία θα είναι υπεύθυνη για τον έλεγχο των τεχνικών φακέλων,

5.3.8 να δημιουργηθούν ελεγκτικοί μηχανισμοί (δημόσιοι και ιδιωτικοί) για τον εντοπισμό υλικών που δεν διαθέτουν hEN (harmonized European Norm),

5.3.9 να ενταχθεί στο ΕΣΠΑ η διαπίστευση των εργαστηρίων που απαιτούνται στη χώρα,

5.3.10 να επιδοτούνται οι βιομηχανίες για την πραγματοποίηση των απαραίτητων εργαστηριακών δοκιμών, τη σύνταξη φακέλων, την αγορά προτύπων, κλπ. και

5.3.11 να διευρυνθούν τα, σχετικά με το θέμα, εκπαιδευτικά προγράμματα και να επιδοτούνται οι συμμετέχοντες (μελετητές, κατασκευαστικές εταιρείες, βιομηχανίες, σύμβουλοι, τεχνικά συνεργεία, κλπ.), ώστε να διευκολυνθεί η παρακολούθησή τους.

5.4. Μέχρι την ολοκλήρωση των νέων οριστικών προδιαγραφών, είναι απαραίτητη η εφαρμογή Προσωρινών Εθνικών Τεχνικών Προδιαγραφών (ΠΕΤΕΠ) με συστηματική εποπτεία της αγοράς. Πρέπει να αντικατασταθούν οι ισχύοντες κατά περίπτωση πολλοί διαφορετικοί τρόποι υπολογισμού του προϋπολογισμού ενός έργου, με ένα μόνο ενιαίο τρόπο.

6.

Προτάσεις για τον επαναπροσδιορισμό του θεσμικού πλαισίου άσκησης των επαγγελματιών που σχετίζονται με τις κατασκευές

Για τη βελτίωση της επιμόρφωσης όλων των εμπλεκόμενων στην παραγωγή τεχνικών έργων, ώστε να εναρμονισθούν με την ευρωπαϊκή νομοθεσία και για την αποσαφήνιση του σχετικού θεσμικού πλαισίου, προτείνονται τα εξής:

6.1. Είναι απαραίτητη σήμερα η συνεχής επιμόρφωση και η συμπληρωματική εκπαίδευση όλων των ασχολούμενων με τις κατασκευές, σε όλα τα είδη, τύπους και βαθμίδες εκπαίδευσης. Είναι επίσης απαραίτητη η επίσημη, με προβλεπόμενες διαδικασίες, πιστοποίηση της εκπαίδευσης και της εμπειρίας όλων των ασχολούμενων με τον κατασκευαστικό κλάδο, τόσο στη μελέτη όσο και την επίβλεψη των έργων, δημόσιων και ιδιωτικών.

6.2. Πρέπει να λυθεί ένα από τα μεγαλύτερα προβλήματα του κλάδου, δηλαδή η έλλειψη τεχνικά καταρτισμένων, πτυχιούχων τεχνιτών. Σε όλες τις εξελιγμένες χώρες, δεν νοείται η άσκηση επαγγέλματος από κάποιον που δεν έχει πιστοποιημένο πτυχίο κάποιας μορφής επαγγελματικής εκπαίδευσης. Δεδομένου ότι στη χώρα μας η υπάρχουσα δευτεροβάθμια τεχνικοεπαγγελματική εκπαίδευση είναι ανεπαρκής και στις περισσότερες από τις εργασίες του κλάδου των κατασκευών δεν προβλέπεται οποιαδήποτε εκπαίδευση, απαιτείται δραστική αναβάθμιση του ρόλου και της ποιότητας της δευτεροβάθμιας τεχνικοεπαγγελματικής εκπαίδευσης. Αυτό μπορεί να γίνει μέσω της ανάπτυξης και εφαρμογής κατάλληλων προγραμμάτων σπουδών, εκπαιδευτικού υλικού και πρακτικής άσκησης και με την, σε τακτά διαστήματα, ενημέρωση των τεχνιτών με ειδικά προγράμματα επιμόρφωσης, με πιστοποίηση των σχετικών γνώσεών τους, από σχετικούς οργανισμούς, με ευθύνη του ΤΕΕ.

6.3. Στον τομέα της ανώτατης παιδείας και σε όσες Πολυτεχνικές Σχολές αυτό δεν έχει ήδη γίνει, να καταβληθεί προσπάθεια, χωρίς βεβαίως να θίγεται η ακαδημαϊκή αυτονομία των πανεπιστημιακών Ιδρυμάτων, τα προγράμματα σπουδών σταδιακά να αναθεωρηθούν, όπου είναι απαραίτητο, ώστε να ανταποκρίνονται στα μεταβαλλόμενα ευρωπαϊκά δεδομένα άσκησης του επαγγέλματος και ώστε οι νέοι μηχανικοί να εντάσσονται ευκολότερα στην παγκοσμιοποιημένη και ρευστή αγορά υπηρεσιών. Στο πλαίσιο αυτής της αναθεώρησης, κρίνεται σκόπιμη η θεσμοθέτηση υποχρεωτικής ουσιαστικής πρακτικής άσκησης των φοιτητών, πριν από τις εξετάσεις χορήγησης αδείας επαγγέλματος από το ΤΕΕ, σε πιστοποιημένα γραφεία και τεχνικές εταιρείες. Πρέπει επίσης, να γίνουν πιο ουσιαστικές οι εξετάσεις χορήγησης αδείας ασκήσεως επαγγέλματος από το ΤΕΕ.

6.4. Το ίδιο πρέπει να γίνει και με τις μεταπτυχιακές σπουδές των ελληνικών πολυτεχνείων και πανεπιστημίων. Οι επιστημονικές εξειδικεύσεις και τα προγράμματα σπουδών στο μεταπτυχιακό επίπεδο πρέπει να καλύπτουν, εκτός των άλλων, και επαγγελματικές κατευθύνσεις που εμφανίζουν αυξανόμενη ζήτηση,

ώστε οι νέοι μηχανικοί με μεταπτυχιακές σπουδές να μην εγκαταλείπουν τη χώρα για εύρεση εργασίας στο εξωτερικό και ώστε, αντιθέτως, να προσελκυστούν στα πανεπιστήμιά μας και ξένοι μεταπτυχιακοί φοιτητές.

6.5. Ο κλάδος των τεχνολόγων μηχανικών των ΤΕΙ θα πρέπει να λειτουργεί συμπληρωματικά και όχι ανταγωνιστικά προς τους διπλωματούχους μηχανικούς των Πολυτεχνικών Σχολών, για την παραγωγή ενός τεχνικού έργου. Όπως και στα Πανεπιστήμια, πρέπει και στα ΤΕΙ να επανεξεταστεί το πλαίσιο άσκησης του επαγγέλματος του τεχνολόγου μηχανικού και του επαγγελματικού ρόλου του και να προσαρμοστούν αναλόγως τα προγράμματα σπουδών των αντιστοίχων Σχολών των ΤΕΙ.

6.6. Να συστηματοποιηθεί η διαρκής «δια βίου» ενημέρωση των μηχανικών και των τεχνολόγων μηχανικών, συνοδευόμενη από πιστοποίηση των γνώσεών τους σε τακτά διαστήματα, με ευθύνη των επιφορτισμένων με την αποστολή αυτή κρατικών φορέων.

Σύνδεσμος Επιχειρήσεων για την Ποιότητα και Ανάπτυξη των Κατασκευών (ΣΕΠΑΚ)

Απρίλιος 2017